

Aantekenen
Aan Gedeputeerde Staten van de
provincie Overijssel
t.a.v. mevr. T.H.B.M. Hofs
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

mr. A.W. Bos
advocaat

Advocaten en notarissen
Strawinskylaan 2001
Postbus 75640
1070 AP Amsterdam
Nederland
T +31 20 546 02 01
F +31 20 546 07 10
arwin.bos@stibbe.com
www.stibbe.com

Onze ref.
CK/AB 1023079-12859611
Uw ref.
2012/0007726
Datum
6 augustus 2012

Het document 'Questions & Answers - Provincies'

Geacht College,

Bij brieven van 11 april 2012 heeft cliënte, de Vereniging Gelijkberechtiging Grondbezitters (VGG), bij de provincies een verzoek om informatie ingediend als bedoeld in de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Aanleiding voor dit verzoek was het beroep dat de provincies, waaronder uw provincie, hebben ingesteld bij het Gerecht van de Europese Unie tegen de beschikking van de Europese Commissie van 13 juli 2011 tot goedkeuring van de nieuwe aankoopsubsidieregeling.

Inmiddels hebben alle provincies een besluit genomen op het verzoek om informatie van de VGG. Bij het besluit van het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht d.d. 26 juni 2012 is daarbij een document verstrekt met als titel 'Questions & Answers - Provincies'. In dit document wordt onder meer het volgende opgemerkt:

"10. Staat nu alles stil?"

Nee. De provincies onderzoeken momenteel op welke wijze de lopende verplichtingen zo goed mogelijk afgewikkeld kunnen worden. Hierbij is maatwerk nodig. Nadat de herijking van de Ecologische Hoofdstructuur een feit is, medio najaar 2012, zal er meer duidelijkheid zijn hoe de Provincies het natuurbeleid verder gestalte willen geven."

Naar aanleiding hiervan brengt de VGG graag het volgende onder uw aandacht. Zoals bekend volgt uit de beschikking van de Europese Commissie van 13 juli 2011 dat de verstrekking van steun aan Terreinbeherende Organisaties (TBO's) valt aan te merken als staatssteun die vooraf moet worden gemeld bij, en goedgekeurd door, de Europese Commissie. In het verleden zijn door de provincies op grote schaal afspraken gemaakt met de TBO's over de verstrekking aan hen van steun bij de verwerving, de inrichting/ontwikkeling en het beheer van (natuur)gronden, zonder dat dit vooraf is

gemeld bij en goedgekeurd door de Commissie. Zoals de VGG uw provincie al meerdere malen schreef, is dit onrechtmatig. Dat was ook de reden dat uw provincie eind vorig jaar en begin dit jaar aan de VGG heeft toegezegd te zullen stoppen met het verstrekken van steun aan de TBO's, in het bijzonder waar het betreft de verstrekking van aankoopsubsidies onder de oude subsidieregeling en de doorlevering van gronden onder niet-marktconforme voorwaarden aan de TBO's.

De VGG ging er op basis van voornoemde toezegging van uw provincie van uit dat afspraken uit het verleden over de verstrekking van steun aan de TBO's niet meer zullen worden uitgevoerd. Artikel 108 lid 3 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) staat daar ook dwingend aan in de weg.¹ Het heeft de VGG dan ook onaangenaam getroffen dat uit voornoemd 'Q&A'-document blijkt dat de provincies, waaronder mogelijk uw provincie, momenteel onderzoeken op welke wijze de 'lopende verplichtingen' zo goed mogelijk afgewikkeld kunnen worden. Daarmee wordt immers gesuggereerd dat de provincies zullen proberen om alsnog uitvoering te geven aan afspraken uit het verleden die voorzien in de verlening van onrechtmatige steun aan de TBO's. Deze suggestie wordt versterkt doordat de VGG recent signalen heeft ontvangen dat sommige provincies zouden overwegen om via andere instrumenten dan aankoopsubsidies of grondleveringen, alsnog gronden aan de TBO's toe te bedelen. Te denken valt bijvoorbeeld aan het om niet of tegen een symbolisch bedrag uitgeven van gronden in erfpacht aan de TBO's.

Zoals u zult begrijpen, is het voor de VGG niet acceptabel dat alsnog uitvoering wordt gegeven aan afspraken uit het verleden die voorzien in de bevoordeling van de TBO's ten opzichte van andere particuliere grondeigenaren. Evenmin kan de VGG accepteren dat de toezeggingen van uw provincie van eind vorig jaar en begin dit jaar over de verstrekking van aankoopsubsidies en de doorlevering van gronden zouden worden 'omzeild' door andere instrumenten in te zetten, zoals het middel van erfpacht.

De VGG gaat er graag van uit dat deze brief voor uw provincie voldoende aanleiding vormt om af te zien van een handelswijze als hiervoor beschreven. Daarbij betreft de VGG de opmerking in uw besluit op haar Wob-verzoek, dat het beroep van uw provincie bij het Gerecht van de EU niet tot doel heeft het streven naar gelijkberechtiging tussen de TBO's en overige particulieren te belemmeren. Zou dit onverhoopt echter anders zijn, dan verneem ik dat graag per ommekeer.

Tot slot maak ik nog graag van de gelegenheid gebruik om puntsgewijs te reageren op een aantal andere onderdelen van voornoemd 'Q&A'-document:

- In het document staat dat de provincies zich momenteel beraden op de wijze waarop de nieuwe aankoopsubsidiereregeling kan worden geïmplementeerd. Tevens staat in het document dat een aantal provincies dit inmiddels al heeft gedaan. **Zou u mij binnen vier weken vanaf heden willen informeren wat in dezen de stand van zaken is binnen uw provincie?** Als uw provincie de nieuwe aankoopsubsidiereregeling al heeft geïmplementeerd, ont-

¹ Daarom is het ook mogelijk om eventuele met de TBO's gemaakte afspraken nietig te laten verklaren. Uw provincie kan door de TBO's dus niet worden gehouden om afspraken uit het verleden na te komen die voorzien in de verstrekking van onrechtmatige staatssteun. Zie HvJ EU 8 december 2011, NJ 2012/124 (*Residex*).

vang ik daarvan graag een afschrift.

- In het document wordt terecht opgemerkt dat de klacht van de VGG bij de Europese Commissie tot gevolg zou kunnen hebben dat de in het verleden onrechtmatig verstrekte aanloopsubsidies moeten worden teruggevorderd. Hier wordt echter aan toegevoegd dat dit 'desastreuze gevolgen' zou hebben voor het behoud van natuur in Nederland omdat het beheer van tienduizenden hectares natuur onzeker zou worden. Hiermee zouden de sinds de Tweede Wereldoorlog zorgvuldig opgebouwde natuurbescherming en de resultaten daarvan, 'te grabbel worden gegooid'. De VGG heeft deze stellingname ervaren als te zijn gericht tegen natuurbeheer door andere particulieren dan de TBO's. Dat doet geen recht aan de waardevolle bijdrage die particulieren al decennialang leveren aan natuurbeheer. Andere particulieren zijn naar overtuiging van de VGG ook prima in staat en bereid om het beheer van bepaalde natuurgronden van de TBO's over te nemen, zo deze TBO's zich genoodzaakt zouden zien om ten gevolge van een terugvordering van in het verleden verleende steun, deze gronden af te stoten. Van 'desastreuze gevolgen' of een onzeker beheer van natuur is dan ook geen sprake. Overigens is dat ook één van de redenen waarom de VGG niet goed begrijpt dat uw provincie beroep heeft ingesteld tegen de beschikking van de Europese Commissie van 13 juli 2011.
- Onder punt 9 in het document staat dat de provincies hebben getracht om in contact te treden met de VGG om te bekijken of het mogelijk zou zijn partijen met elkaar te verzoenen, maar dat de VGG tot op heden een gesprek om tot een reële oplossing te komen zou weigeren. Dat is een misverstand. De VGG heeft in haar beleving meerdere malen – onder meer in haar brief aan uw provincie van 20 januari 2012 – het signaal afgegeven bereid te zijn om met de betrokken overheden te praten over een minnelijke oplossing. Voorzover de VGG bekend, heeft zij ook nooit geweigerd om met de provincies in gesprek te gaan. Overigens gaat de VGG er graag van uit dat dit misverstand al is opgehelderd tijdens het gesprek dat op 8 juni 2012 plaatsvond op het provinciehuis van Zuid-Holland, tussen vertegenwoordigers van de VGG (waaronder ondergetekende) en mevr. Ter Kuile en dhr. Weijdemans van de provincie Zuid-Holland en uw advocaat mr. Van Nuland van AKD Advocaten. Op 5 juli 2012 heeft ook al een vervolgesprek plaatsgevonden tussen het bestuur van de VGG en afgevaardigden van het IPO (waaronder Gedeputeerden Van Dijk van Gelderland en Weber van Zuid-Holland) waarin de mogelijkheden voor een regeling zijn verkend. De VGG hoopt dat hier nog een vervolg op komt.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zie uw reactie graag tegemoet.

Hoogachtend,

A.W. Bos